

ZPM.050.28.2024.AO
Warszawa, 02 stycznia 2025

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na Interpelację nr 7068, z dnia 30 grudnia 2024 r., dotyczącą sytuacji osób głuchych z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności na rynku pracy w Polsce, uprzejmie proszę o przyjęcie poniższych wyjaśnień.

Na wstępie należy wskazać, że zgodnie z obowiązującymi przepisami badanie profilaktyczne przeprowadza się na podstawie skierowania wydanego przez pracodawcę, które powinno zawierać:

- 1) określenie rodzaju badania profilaktycznego, jakie ma być wykonane;
- 2) w przypadku osób przyjmowanych do pracy lub pracowników przenoszonych na inne stanowiska pracy - określenie stanowiska pracy, na którym osoba ta ma być zatrudniona; w tym przypadku pracodawca może wskazać w skierowaniu dwa lub więcej stanowisk pracy, w kolejności odpowiadającej potrzebom zakładu;
- 3) w przypadku pracowników - określenie stanowiska pracy, na którym pracownik jest zatrudniony;
- 4) opis warunków pracy uwzględniający informacje o występowaniu na stanowisku lub stanowiskach pracy, o których mowa w pkt 2 i 3, czynników niebezpiecznych, szkodliwych dla zdrowia lub czynników uciążliwych i innych wynikających ze sposobu wykonywania pracy, z podaniem wielkości narażenia oraz aktualnych wyników badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia, wykonanych na tych stanowiskach.

Lekarz przeprowadzający badanie profilaktyczne może poszerzyć jego zakres o dodatkowe specjalistyczne badania konsultacyjne, w zależności od wskazań, w szczególności: otolaryngologiczne, neurologiczne, okulistyczne, dermatologiczne, alergologiczne lub

psychologiczne, oraz badania dodatkowe, a także wyznaczyć krótszy termin następnego badania, niż to określono we wskazówkach metodycznych, jeżeli stwierdzi, że jest to niezbędne dla prawidłowej oceny stanu zdrowia osoby przyjmowanej do pracy lub pracownika.

Następnie badania profilaktyczne kończą się orzeczeniem lekarskim stwierdzającym:

- 1) brak przeciwwskazań do pracy na określonym stanowisku albo
- 2) istnienie przeciwwskazań do pracy na określonym stanowisku

- w warunkach pracy opisanych w skierowaniu na badania lekarskie.

Jednocześnie lekarz podejmuje decyzje w oparciu o analizę narażeń, ocenę stanu zdrowia i bezpieczeństwa wykonywanej pracy. Przy czym kryteria dotyczące słuchu wiążą się z bezpieczeństwem wykonywanej pracy.

Jednocześnie w Polsce nie funkcjonuje lista zawodów niedostępnych dla osób z niepełnosprawnością słuchu. Wskazane bariery komunikacyjne najprawdopodobniej mogą być źródłem lęku pracodawców przed zatrudnieniem ww. osób, natomiast nie mają nic wspólnego z badaniami profilaktycznymi, o których mowa w ustawie z dnia 26 czerwca 2026 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 2023 r. poz. 1465, z późn. zm.). Ponadto służba medycyny pracy nie orzeka o możliwości wykonywania zawodu.

Dla niektórych rodzajów prac – a nie zawodów, opublikowano wytyczne, które wspomagają lekarzy w podejmowaniu określonej decyzji. Powyższe wytyczne są systematycznie analizowane i zmieniane zgodnie z aktualną wiedzą medyczną. Zastosowane kryteria zdrowotne nie dotyczą tylko słuchu.

Niemniej jednak autorzy wytycznych zastrzegli, że w niektórych przypadkach kryteria mogą nie mieć zastosowania, jeśli w wyniku oceny ryzyka zawodowego lekarz przeprowadzający badanie profilaktyczne stwierdzi, że do bezpiecznego wykonywania przez badanego pracownika, nie jest konieczne spełnienie przedstawionych wymagań zdrowotnych, bądź konieczne jest przyjęcie wyższych kryteriów zdrowotnych.

Niezależnie od powyższego w 2020 roku znowelizowano rozporządzenie Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 30 maja 1996 r. w sprawie przeprowadzania badań lekarskich pracowników, zakresu profilaktycznej opieki zdrowotnej nad pracownikami oraz orzeczeń lekarskich wydawanych do celów przewidzianych w Kodeksie pracy (Dz. U. z 2023 r. poz. 607) również pod kątem ograniczenia barier orzecznich dla osób z niepełnosprawnościami. Uznając ówczesną regulację za archaiczną zarówno w odniesieniu do metodyki pracy lekarzy, jak i wobec możliwości, jakie stwarzają współczesne rozwiązania techniczne, jak i organizacyjne w odniesieniu do wskazywania czynnika niebezpiecznego na danym stanowisku pracy oraz zakresu badań profilaktycznych, zastąpiono „prace wymagające pełnej sprawności psychoruchowej” brzmieniem „prace wymagające sprawności psychoruchowej”, ze wskazaniem wykonania właściwych dla

stanowiska pracy testów sprawności psychoruchowej w przypadku gdy lekarz uzna, że występują takie wskazania.

Z wyrazami szacunku
z upoważnienia Ministra Zdrowia
Wojciech Konieczny
Sekretarz Stanu
/dokument podpisany elektronicznie/